

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2015 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 58.765,0 mln zł, w tym deficyt budżetu państwa 49.980,0 mln zł, a deficyt budżetu środków europejskich 3.435,5 mln zł. Suma pozostałych potrzeb netto jest planowana w wysokości 5.349,5 mln zł.

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 35.274,7 mln zł, a finansowanie zagraniczne na poziomie 23.490,3 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 35.274,7 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 30.801,9 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 4.472,7 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) zerowe saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 29.621,9 mln zł będące wynikiem:
  - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 15.458,6 mln zł,
  - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 14.163,3 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 1.180,0 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne w wysokości 23.490,3 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 1.739,3 mln zł,
- b) dodatnie saldo kredytów otrzymanych w wysokości 5.309,1 mln zł,
- c) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 19.920,5 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2016 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 54.740,0 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 9.240,4 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 10.696,8 mln zł (kwota tych potrzeb obejmuje również pozycję „zarządzanie środkami europejskimi”, która dotychczas była prezentowana w finansowaniu potrzeb pożyczkowych netto). W rezultacie planowane w 2016 r. potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 74.677,2 mln zł wobec 58.765,0 mln zł w 2015 r., a planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu) wynosi 182.704,3 mln zł wobec 165.000,6 mln zł w 2015 r.

	PW 2015	2016	3:2
	mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	58.765,0	74.677,2	127,1
– deficyt budżetu państwa	49.980,0	54.740,0	109,5
– deficyt budżetu środków europejskich	3.435,5	9.240,4	269,0
– refundacja dla FUS z tytułu przekazywania składek emerytalnych do OFE	3.081,6	3.212,5	104,2
– kredyty i pożyczki udzielone	5.649,3	6.712,7	118,8
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	-259,7	432,0	-
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	298,8	371,3	124,3
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	-8.800,0	200,0	-
– zarządzanie środkami europejskimi	7.088,6	-95,3	-
– wpływy z prywatyzacji do budżetu	0,0	0,0	-
– wpływy od podmiotów krajowych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych	-63,0	-63,0	100,0
– pozostałe przychody i rozchody	-1.646,2	-73,4	4,5
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	58.765,0	74.677,2	127,1
1. Finansowanie krajowe	35.274,7	51.203,1	145,2
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	30.801,9	51.203,1	166,2
– bankowe	16.251,9	27.203,1	167,4
– pozabankowe	4.550,0	13.500,0	296,7
– inwestorzy zagraniczni nabywający SPW na rynku krajowym	10.000,0	10.500,0	105,0
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	4.472,7	0,0	-
2. Finansowanie zagraniczne	23.490,3	23.474,1	99,9
2.1 Obligacje skarbowe	-1.739,3	15.811,1	-
2.2 Kredyty otrzymane	5.309,1	1.447,5	27,3
2.3 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	19.920,5	6.215,5	31,2

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 51.203,1 mln zł, a finansowanie zagraniczne wyniesie 23.474,1 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 51.203,1 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych w wysokości 7.876,1 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 43.288,7 mln zł będące wynikiem:
  - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 35.676,5 mln zł,
  - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 5.931,8 mln zł,
  - dodatniego salda w obligacjach indeksowanych w wysokości 1.680,5 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 38,2 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 23.474,1 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 15.811,1 mln zł,
- b) dodatnie saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.447,5 mln zł,
- c) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 6.215,5 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych, zagranicznych oraz z prywatyzacji), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 336.211,2 mln zł oraz 272.230,8 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2016 r. składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 29.739,6 mln zł,

- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych związanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 2.366.886,7 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 95.206,5 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 2.828.044,1 mln zł, a rozchodów 2.764.063,7 mln zł.

2.1 Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 204.111,8 mln zł oraz 159.140,0 mln zł. Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 130.162,3 mln zł, z czego z tytułu:
  - bonów skarbowych - 7.876,1 mln zł,
  - obligacji rynkowych – 118.606,2 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 76.579,5 mln zł, obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 35.676,5 mln zł oraz obligacji indeksowanych w wysokości 6.350,1 mln zł.
  - obligacji oszczędnościowych – 3.680,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 50,8 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
  - publiczne zakłady opieki zdrowotnej i jednostki badawczo-rozwojowe (14,9 mln zł),
  - jednostki samorządu terytorialnego (15,5 mln zł),
  - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (20,4 mln zł),`
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 12,0 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 36.813,2 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 30.073,4 mln zł. Część przepływów w tej pozycji (30.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2017 r.). Pozostała część przepływów w tej pozycji (73,4 mln zł) wynika z planowanych wpływów z rachunku rezerw poręczeńiowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa.
- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 7.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2015 r.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 78.959,2 mln zł związane z wykupem:
  - bonów skarbowych – brak zapadających bonów,
  - obligacji rynkowych – 75.317,4 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 70.647,7 mln zł oraz obligacji indeksowanych w wysokości 4.669,7 mln zł.
  - obligacji oszczędnościowych – 3.641,8 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 5.723,5 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek dla:
  - Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (4.916,5 mln zł),
  - jednostek samorządu terytorialnego (200,0 mln zł),
  - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (607,0 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 444,0 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 37.013,2 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto oraz z tytułu wykupów długu, w szczególności wykupów na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2017 r.
- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 7.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2016 r.

2.2 Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 131.878,1 mln zł oraz 109.657,0 mln zł. Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 26.943,3 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 6.003,9 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
  - Europejski Bank Inwestycyjny (4.030,0 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. nauka i szkolnictwo wyższe, zdrowie, wkład krajowy do funduszy strukturalnych),

- Bank Światowy (1.813,5 mln zł) – na projekt związany z polityką rozwojową oraz projekt ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły,
  - Bank Rozwoju Rady Europy (160,4 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły,
- c) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 62.495,5 mln zł wynikające z wpływów środków z Komisji Europejskiej,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - przychody w wysokości 156,9 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- e) wpływy od podmiotów gospodarczych na spłatę udostępnionych im kredytów zagranicznych – przychody w wysokości 63,0 mln zł,
- f) pozostałe przychody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego.
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 6.215,5 mln zł wynikające z wyższej kwoty wykorzystania środków walutowych niż kwota wpływów walutowych (dodatnie saldo przepływów na rachunku walutowym).

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 11.132,2 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,
- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 4.556,4 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (3.980,5 mln zł),
  - Banku Światowego (471,9 mln zł),
  - Banku Rozwoju Rady Europy (104,1 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 62.400,1 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 1.196,9 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 371,3 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym.

2.3 Przychody i rozchody z prywatyzacji

Przychody z prywatyzacji planowane są w wysokości 221,3 mln zł, a rozchody finansowane z tego źródła na poziomie 3.433,8 mln zł. Ujemne saldo z tego tytułu w wysokości 3.212,5 mln zł będzie pokryte poprzez zwiększenie finansowania krajowego i zagranicznego. Rozchody obejmują przede wszystkim odpisy na państwowe fundusze celowe oraz środki przekazywane na reformę systemu ubezpieczeń społecznych (refundacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu przekazania części składki do otwartych funduszy emerytalnych). Omówienie procesu prywatyzacji znajduje się w rozdziale „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2016 r.”